

RAPORTUL PRIVIND IMPLEMENTAREA CONVENȚIEI AARHUS

1. Furnizați scurte informații despre procesul elaborării acestui raport, inclusiv informații despre tipurile de autorități publice care au fost consultate sau care au contribuit la pregătirea raportului, despre cum a fost consultat publicul și cum a fost luat în considerare rezultatul dezbaterilor publice și despre materialul care a fost folosit ca baza pentru pregătirea raportului.

Raportul de implementare a fost completat de Ministerul Mediului și Pădurilor (MMP) și Agenția Națională pentru Protecția Mediului (ANPM). Raportul a fost făcut public prin afișarea pe pagina web a MMP și ANPM. Nu au fost primite comentarii din partea publicului.

2. Prezentați orice circumstanțe particulare care sunt relevante pentru înțelegerea raportului, e.g., dacă există o structură federală și/sau descentralizată de luare a deciziilor, dacă prevederile Convenției au efect direct de la data intrării ei în vigoare, sau dacă constrângerile financiare sunt obstacole relevante pentru implementare (opțional).

România este un stat unitar. Administrația publică din cadrul unităților administrative teritoriale este bazată pe o autonomie locală descentralizată. România a semnat Convenția Aarhus la 25 iunie 1998 și a ratificat-o prin Legea nr. 86/2000, intrată în vigoare pe 11 iulie 2000.

Conform art. 11, alin(2) din Constituția României, tratatele ratificate fac parte din dreptul național. În consecință, prevederile Convenției au un efect direct asupra intrării în vigoare. Trebuie subliniat faptul că transpunerea legislației UE în acest domeniu (Directiva Parlamentului European și a Consiliului nr.2003/4/CE din 28 ianuarie 2003 *privind accesul publicului la informația privind mediul*, abrogând Directiva Consiliului 90/313/CEE și Directiva Parlamentului European și a Consiliului nr 2003/35/CE *de instituire a participării publicului la elaborarea anumitor planuri și programe privind mediu și de modificare a Directivelor 85/337/CEE și 96/61/CE ale Consiliului în ceea ce privește participarea publicului și accesul la justiție*) facilitează, printre altele, implementarea acestei Convenții.

Conform art. 20 din Constituția României, modificată, prevederile constituționale cu privire la drepturile și libertățile cetățenilor Români sunt aplicate în conformitate cu Declarația Universală a Drepturilor Omului și cu toate celelalte tratate la care România este parte. Tratatul ratificate privind drepturile fundamentale ale omului prevalează atunci când există o discordanță între acestea și legislația națională, exceptând cazul când Constituția și legile României conțin prevederi mai favorabile.

Ordonanța de Urgență a Guvernului (OUG) nr. 195/2005 *privind protecția mediului*, aprobată prin Legea 265/2006, modificată – legea cadru pentru protecția mediului – prevede principii ca: accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în problemele de mediu.

Având la baza prevederile aceleși legi, autoritățile publice central și locale asigură informarea și participarea publicului în procesul de luare a deciziilor, în conformitate cu Convenția Aarhus.

Accesul la justiție este, de asemenea, asigurat prin Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările ulterioare.

Hotărârea Guvernului (HG) nr. 878/2005 *privind accesul publicului la informația privind mediul* are un rol important în stabilirea cadrului instituțional pentru aplicarea Convenției în legislația națională. Fiecare autoritate publică locală și centrală a înființat un birou care se ocupă cu furnizarea și diseminarea informației de mediu.

ARTICOLUL 3

3. Explicați cum au fost implementate aceste paragrafe. In special, descrieți:

(a) In ceea ce privește paragraful 2, măsurile luate pentru a asigura ca funcționarii si autoritățile sprijină si îndruma publicul;

Principiile de baza, prevăzute de Ordonanța de Urgenta a Guvernului (OUG) nr.195/2005, aprobată prin Legea 265/2006 sunt implementate prin legislația subsecventa.

Legislația subsecventa (ex. evaluarea strategica de mediu (SEA), evaluarea impactului asupra mediului (EIA), autorizarea, etc.) prevede metodologii cu privire la asigurarea accesului la informația de mediu, participarea publicului in procesul de luare a deciziilor si accesul la justiție in problemele de mediu.

HG nr.878/2005 *privind accesul publicului la informația privind mediul*, si Ordinul Ministrului (OM) nr.1182/2002 *pentru aprobarea Metodologiei de gestionare si furnizare a informației privind mediul, deținuta de autoritățile publice pentru protecția mediului*, furnizează cadrul pentru realizarea responsabilităților menționate mai sus. Autoritățile publice trebuie sa sprijine publicul ce dorește acces la informația de mediu, prin realizarea unor liste si registre cu informația de mediu.

Toate autoritățile publice de mediu (MMP, ANPM, ARPM, ALPM) au pagini de web unde informația de mediu este disponibilizata publicului si este actualizata periodic. Pe paginile web menționate sunt disponibile, printre altele, atât textele actelor internaționale la care România este Parte, cat si legislația naționala relevanta si date de contact pentru ca publicul sa trimită cereri si întrebări.

Participarea publicului la elaborarea reglementărilor se realizează în conformitate cu Legea nr.52/2003 privind transparența decizională in administrația publică. Sunt publicate pe paginile web – proiectele de acte normative, acte de reglementare, decizii, hotărâri dând publicului posibilitatea de a participa activ la elaborarea acestora. În țară, agențiile pentru protecția mediului organizează lunar sau ori de câte ori este nevoie, conferințe de presă cu acces larg mass-media, pentru informarea cu ultimele noutăți în domeniu.

- În anul 2010, a fost înființat Centrul Aarhus – România, prin încheierea unui Memorandum între ANPM, Universitatea Ecologică București și Asociația Română de Mediu. În acest cadru, reprezentanții autorităților de mediu, cei ai ONG-urilor din domeniul protecției mediului și ai societății civile, pot colabora în vederea implementării Convenției Aarhus. Printre activitățile Centrului, se numără: Asigurarea implementării mecanismului *clearinghouse* (colectarea, validarea, diseminarea și schimbul de informații privind mediul), prin crearea unei pagini web care să cuprindă informații referitoare la implementarea Convenției Aarhus la nivel național;
- Monitorizarea problemelor de relevanță pentru Convenția Aarhus, cum ar fi: calitatea evenimentelor la care participa publicului, evaluarea impactului asupra mediului și a altor probleme de conformare la legislația de mediu;
- Organizarea de mese rotunde, workshop-uri cu diverse grupuri țintă pentru dezbaterea proiectelor de acte normative în domeniul protecției mediului, în vederea transmiterii de comentarii și completări autorității competente pentru protecția mediului;
- Organizarea de programe de training pe legislația de mediu pentru diferite grupuri țintă (organizații neguvernamentale, mass-media, publicul larg).

În decursul anului 2010 s-a desfășurat reconstrucția centralizată a portalului web al Agenției Naționale pentru Protecția Mediului, a site-urilor web ale Agențiilor Județene pentru Protecția Mediului, respectiv a site-urilor web ale Agențiilor Regionale pentru Protecția Mediului. Prin urmare, au fost integrate sub aceeași structură toate informațiile existente în

site-urile web ale agențiilor pentru protecția mediului, diferențele existente fiind date de specificul activității fiecărui tip de autoritate (național/regional/județean).

Această reconstrucție a fost posibilă în cadrul proiectului SENSE (*Shared European and National State of the Environment information*), sub egida Agenției Europene de Mediu, care urmărește afișarea pe web a tuturor informațiilor de mediu într-un limbaj RDF/XML. Această reconstrucție a vizat înlesnirea accesării informațiilor privind protecția mediului aflate pe portalul web al agențiilor de mediu.

(b) In ceea ce priveste paragraful 3, măsurile luate pentru promovarea educatiei si constientizarea publicului in domeniul protectiei mediului;

OUG nr. 195/2005 aprobată prin Legea nr. 265/2006 conține mai multe prevederi pe această temă:

- Articolul 4, lit p) conține prevederi pentru educația și constientizarea publicului în domeniul protecției mediului și participarea publicului la luarea deciziei în ceea ce privește problemele de mediu
- Articolul 74, lit n) acordă dreptul unui reprezentant al organizațiilor neguvernamentale dintr-o anumită regiune să fie membru în Comitetul regional pentru protecția mediului, organizat la nivelul fiecărei agenții regionale pentru protecția mediului
- Articolul 75, lit n) stabilește ca autoritățile publice centrale asigură implementarea și elaborarea programelor și elaborarea publicațiilor educaționale privind protecția mediului.
- Articolul 85 prevede pentru autoritatea publică centrală pentru educație și cercetare următoarele:
  - Adaptarea planurilor și programelor educaționale la toate nivelele, pentru asimilarea noțiunilor și principiilor privind protecția mediului (lit a))
  - Promovarea studiilor și programelor de cercetare corespunzătoare priorităților stabilite de către autoritatea centrală pentru protecția mediului (lit b))
  - Elaborarea programelor educaționale care au ca scop formarea unui comportament responsabil din punct de vedere al protecției mediului (lit c))

Procesul de informare și educație a publicului constă în:

- publicarea de ghiduri;
- educația ecologică la toate nivelele
- colaborarea în dezvoltarea proiectelor privind mediul între Agențiile Locale pentru Protecția Mediului, ONG-uri și administrația publică locală;
- înființarea în fiecare ALPM, ARPM a unui birou de informații;
- publicarea rapoartelor periodice cu privire la stadiul în care se afla mediul (APM)
- plan de învățământ cu privire la mediu/ecologie pentru școala generală și liceu, ulterior dezvoltat în anumite universități ce au ca domeniu protecția mediului
- programe speciale pentru educația ecologică în anumite școli, așa-zise "eco-școli".

Ministerul Educației și Cercetării a inclus în planul de învățământ la nivel de gimnaziu un curs de ecologie.

La nivel înalt, ecologia și protecția mediului sunt studiate în instituțiile de învățământ public, cum ar fi:

- Liceul pentru protecția mediului din Cluj-Napoca;
- Colegiul tehnic pentru construcții și protecția mediului din Arad;
- Universitatea din Oradea: Facultatea pentru protecția mediului;
- Universitatea București: Specializare în Ecologie și Protecția Mediului la Facultatea de Biologie;

Sunt deasemenea institutii private cum ar fi, de exemplu: Liceul ecologic din București la Universitatea pentru Ecologie din București.

Bazandu-se pe Legea nr. 52/2003 *privind transparenta decizionala in administratia publica*, publicul are dreptul sa-ti exprime opiniile si comentariile asupra proiectelor de acte normative si in consecinta, este mai bine informat mai constient despre legislatie si reglementari.

(c) Privitor la măsurile luate pentru a se asigura recunoasterea si sustinerea adecvata a asociatiilor, organizațiilor sau grupurilor care promoveaza protectia mediului (alineatul 4);

Constitutia României garanteaza urmatoarele:

- libertatea de exprimare prin articolul 30
- dreptul la informație prin articolul 31
- dreptul de asociere prin articolul 40

Ordonanța de Urgenta a Guvernului (OUG) 195/2005 aprobata prin Legea 256/2006 prevede urmatoarele:

- dreptul oricarei persoane de a se asocia in organizații de protectia mediului (art. 5 (b));
- dreptul oricarei persoane de a se adresa, direct sau prin intermediul organizațiilor pentru protectia mediului, autorităților administrative si/sau judecatoresti in probleme de mediu indiferent daca s-a produs sau nu un prejudiciu (art. 5 (d));
- dreptul la actiune in justiție in probleme de mediu pentru organizații neguvernamentale (art. 20 (6));
- consultarea organizațiilor neguvernamentale cel putin o data pe an de catre autoritatea publica centrala pentru protectia mediului in vederea stabilirii strategiei protectiei mediului (art 75 (t)).

Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 privind asociatii si fundatii amendata de Ordonanța Guvernului nr. 37/2003 stabileste cadrul legal national pentru recunoasterea ONG-urilor.

Pe website-ul MMP, respectiv al ANPM, publicul poate accesa toate informatiile necesare pentru a putea contacta ONG-urile inregistrate la Ministerul Justiției ca fiind active in domeniul protectiei mediului: numele ONG-ului si al managerului, adresa, numarul de telefon, numarul de fax, adresa de email si website-ul.

Adresă de internet: <http://www.mmediu.ro/ong.htm>

(d) Privitor la măsurile luate pentru a promova la nivel international principiile Convenției (alineatul 7);

(e) Privitor la măsurile luate pentru ca persoanele care isi exercita drepturile conform prevederilor Convenției sa nu fie penalizate, persecutate sau hartuite (alineatul 8);

Articolul 30 (alineatele 1-6) din Constitutia României, revizuita si republicata, garanteaza libertatea de expresie, libertatea exprimarii opiniilor prin mijloace de comunicare in public. Cenzura de orice fel este interzisa. O persoana care isi exercita drepturile conform prevederilor Convenției Aarhus nu poate fi penalizata, persecutata sau hartuita.

Constitutia României, revizuita si republicata, garanteaza prin articolul 31 ca "dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi ingradit" (alineatul 1) si ca "autoritățile publice, potrivit competentelor ce le revin, sunt obligate sa asigure informarea corecta a cetatenilor asupra treburilor publice si asupra problemelor de interes personal" (alineatul 2).

In aplicarea prevederilor articolul 12 (f) din Hotararea de Guvern 878/2005 (prin care autoritățile publice pot refuza o cerere privind solicitarea de informatii privind mediul in cazul

in care divulgarea informatiilor afecteaza confidentialitatea datelor personale si/sau a dosarelor privind o persoana fizica daca acea persoana nu a consimtit la divulgarea catre public a informatiilor, atunci cand confidentialitatea este prevazuta de legislatia nationala sau comunitara in vigoare), autoritățile publice iau in considerare prevederile Legii 677/2001 pentru protectia persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal si libera circulatie a acestor date.

România este de asemenea semnatară a Convenției Europene a Drepturilor Omului recunoscând jurisdicția Curtii Europene a Drepturilor Omului.

4. Descrieti obstacolele intampinate in implementarea alineatelor articolului 3 mentionate mai sus.

Obstacole:

- fluctuatiile personalului responsabil cu informația privind mediul;
- personalul responsabil cu administrarea website-urilor insuficient;
- personalul cu pregătire juridică din cadrul autorităților de mediu insuficient;
- lipsa resurselor financiare in cazul art. 3, alineatul 3.

5. Informatii suplimentare privind implementarea prevederilor generale ale Convenției.

Implementarea prevederilor generale este asigurata prin aplicarea urmatoarelor acte normative:

- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului aprobată cu modificări prin Legea nr. 265/2006;
- Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public;
- Hotărâre de Guvern nr. 878/2005 privind accesul la informația privind mediul;
- Hotărâre de Guvern nr. 445/2009 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private;
- Hotărâre de Guvern nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe;
- Legea nr. 554/2001 privind contenciosul administrativ;
- Legislația subsecventă.

Hotărâre de Guvern nr. 878/2005 privind accesul la informația privind mediul a fost adoptată în baza Convenției privind Accesul la informație, participarea publicului în luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus pe 25 iunie 1998, ratificată prin Legea nr. 86/2000. Conform art. 1 și 2, HG 878/2005 garantează dreptul la informațiile privind mediu deținute de autoritățile publice și stabilește condițiile, cerințele minime și aranjamentele concrete pentru exercitarea acestuia. Informațiile privind mediul sunt făcute accesibile și diseminate în mod gradual astfel încât să se ajungă la o accesibilitate sistematică și o diseminare cât mai largă a acestora. Pentru a atinge acest scop folosirea tehnologiei informației și a comunicării electronice va fi promovată.

România este semnatară a Declarației politice privind implementarea e-guvernării aprobată de ministerele statelor membre și ale statelor candidate pe 30 noiembrie 2001 la Bruxelles. Ulterior acestei declarații, țările semnatară au aprobat realizarea unui portal electronic european care să asigure accesul oricărui cetățean european la serviciile publice de bază. Sistemul Electronic National al României, accesibil la adresa www.e-guvernare.ro, a fost dezvoltat pentru a facilita interacțiunea cetățenilor și mediului de afaceri cu administrația publică, oferind informații și servicii online.

„E-guvernarea” este definită de Hotărârea de Guvern nr. 1440/2002 privind aprobarea Strategiei naționale pentru promovarea noii economii și implementarea societății informaționale, drept oferta electronică de servicii publice pentru cetățeni și mediul de afaceri

precum și de informații de interes public pe Internet. Website-urile ministerelor, inclusiv website-ul MMP facilitează accesul direct la informație.

În ceea ce privește interacțiunea dintre cetățeni și administrația publică locală, a fost aprobată, conform Hotărârii de Guvern nr. 1007/2001, strategia privind informațiile deținute de administrația publică „e-administrația”, considerată o parte a schimbului de informații dintre cetățeni și guvern.

6. Enumerați, dacă este cazul, website-urile relevante:

Guvernul României: www.gov.ro.

Ministerul Mediului și Pădurilor (MMP): www.mmediu.ro;

Agentia Nationala pentru Protectia Mediului (ANMP): www.anmp.ro;

APM/ARPM	ADRESA PAGINA WEB
APM Alba	www.apmab.anpm.ro
APM Arad	www.apmar.anpm.ro
APM Bihor	www.apmbh.anpm.ro
APM Bistrita-Nasaud	www.apmbn.anpm.ro
APM Braila	www.apmbr.anpm.ro
APM Botosani	www.apmbt.anpm.ro
APM Brasov	www.apmbv.anpm.ro
APM Buzau	www.apmbz.anpm.ro
APM Calarasi	www.apmcl.anpm.ro
APM Caras-Severin	www.apmcs.anpm.ro
APM Constanta	www.apmct.anpm.ro
APM Covasna	www.apmcv.anpm.ro
APM Dambovita	www.apmdb.anpm.ro
APM Gorj	www.apmgj.anpm.ro
APM Giurgiu	www.apmgr.anpm.ro
APM Hunedoara	www.apmhd.anpm.ro
APM Harghita	www.apmhr.anpm.ro
APM Ilfov	www.apmif.anpm.ro
APM Ialomita	www.apmil.anpm.ro
APM Iasi	www.apmis.anpm.ro
APM Mehedinti	www.apmmh.anpm.ro
APM Maramures	www.apmmm.anpm.ro
APM Mures	www.apmms.anpm.ro
APM Neamt	www.apmnt.anpm.ro
APM Olt	www.apmot.anpm.ro
APM Prahova	www.apmph.anpm.ro
APM Salaj	www.apmsj.anpm.ro
APM Satu-Mare	www.apmsm.anpm.ro
APM Suceava	www.apmsv.anpm.ro
APM Tulcea	www.apmtl.anpm.ro
APM Teleorman	www.apmtr.anpm.ro
APM Valcea	www.apmvl.anpm.ro
APM Vrancea	www.apmvn.anpm.ro
APM Vaslui	www.apmvs.anpm.ro
ARPM PITESTI	www.arpmag.anpm.ro
ARPM BACAU	www.arpmbc.anpm.ro
ARPM BUCUREȘTI	www.arpmbuc.anpm.ro
ARPM CLUJ-NAPOCA	www.arpmcj.anpm.ro
ARPM CRAIOVA	www.arpmdj.anpm.ro

ARPM GALATI	www.arpmgl.anpm.ro
ARPM SIBIU	www.arpmsb.anpm.ro
ARPM TIMISOARA	www.arpmtm.anpm.ro

ARTICOLUL 4

7. Explicați cum a fost implementat fiecare alineat al art. 4. Descrieti transpunerea definițiilor relevante din art. 2 și a cerinței de nediscriminare din art.3, alineatul 9.

Hotărârea de Guvern nr. 878/2005 art. 1 (1) privind accesul publicului la informația privind mediul „asigura dreptul de acces la informația privind mediul detinuta de sau pentru autoritățile publice și stabilește condițiile, termenii de baza și modalitățile de exercitare a acestui drept”.

Ordinul de Ministru nr. 1182/2002 stabilește metodologia de gestionare și furnizare a informației privind mediul, detinuta de autoritățile publice pentru protecția mediului.

Hotărârea de Guvern nr. 878/2005 este actul normativ care reglementează accesul la informația privind mediu și este complementar cu prevederile Legii nr. 544/2001 care stipulează în art. 15 că accesul mass-media la informațiile de interes public este garantat și că activitatea de a colecta și de a disemina informații de către mass-media este o modalitate concretă de a asigura dreptul cetățenilor de a avea acces la aceste informații. Autoritățile publice au obligația de a organiza periodic conferințe, în general o dată pe lună pentru a disemina informații de interes public.

Asa cum s-a menționat mai sus, Convenția Aarhus a devenit parte a legislației naționale în urma ratificării. Astfel, art. 2, 3 (9) se aplică în mod corespunzător.

Ordonanța de Urgență a Guvernului (OUG) 195/2005 aprobată prin Legea 265/2006 stipulează că autoritățile de protecția mediului garantează accesul la informație, participarea publicului în luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu în conformitate cu Convenția Aarhus, ratificată prin Legea 86/2002.

Articolul 2 al HG 878/2005 oferă definiții pentru “informația privind mediul”, “autoritățile publice”, “informațiile detinute de o autoritate publică”, “informațiile detinute pentru o autoritate publică”, “solicitantul” și “public”.

Cerința de nediscriminare a fost inclusă în definiția termenului “solicitant” în art. 2 al HG 878/2005.

Descrieti de asemenea în mod special:

(a) Privitor la măsurile luate pentru a asigura (alineatul 1) ca:

(i) Fiecare persoană are acces la informație fără a trebui să-și declare un interes;

Articolul 3 (3) al HG nr. 878/2005 stipulează că “autoritățile publice sunt obligate să pună la dispoziția oricărui solicitant, la cererea acestuia, informația privind mediul detinuta de sau pentru ele, fără justificarea scopului în care această informație a fost cerută”.

Conform prevederii din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, pentru ca un solicitant să primească un răspuns la cererea sa, aceasta trebuie să conțină: numele, prenumele, semnatura și adresa la care se va trimite răspunsul. Cererea poate fi trimisă și electronic (art. 7 (3) a Legii nr. 544/2001).

(ii) Sunt disponibile copii ale documentelor care conțin sau constituie informația solicitată;

(iii) Informațiile sunt trimise în maniera solicitată;

Articolul 6 (1) din HG nr. 878/2005 stipulează că “în cazul în care solicitantul cere autorităților publice punerea la dispoziție a informației privind mediul într-o anumită formă sau într-un

anumit format, inclusiv sub forma de copii, autoritatea publica pune la dispozitie informația in forma sau in formatul cerut, cu exceptia cazului in care:

- este deja pusa la dispozitia publicului, conform art. 20 - 25, intr-o alta forma sau intr-un alt format usor accesibil solicitantului;
- este convenabil pentru autoritatea publica sa o puna la dispozitia publicului intr-o alta forma sau intr-un alt format, caz in care motiveaza furnizarea informației in forma sau in formatul disponibil.”

(b) Măsurile luate pentru ca termenele prevazute in alineatul 2 sa fie respectate;

Articolul 4 al HG nr. 878/2005 stipuleaza ca “informația privind mediul se pune la dispozitia solicitantului, tinand cont de termenul specificat de acesta, cat mai repede posibil sau cel mai tarziu in termen de o luna de la data primirii cererii de catre autoritatea publica.” Acelasi articol stipuleaza ca autoritatea publica trebuie sa raspunda la o cerere privind solicitarea de informatii in termen de o luna de la primirea cererii, cu exceptia situatiilor in care volumul sau complexitatea informației impun o perioada de doua luni. In aceste cazuri solicitantul este informat cat mai repede posibil si cel mai tarziu inaintea expirarii termenului de o luna, despre prelungirea termenului de raspuns si motivele care stau la baza acestei prelungiri.

(c) Privitor la măsurile prevazute in alineatele 3 si 4 si luate pentru:

(i) A stabili exceptari de la obligatia de a raspunde cererilor;

Cadrul legal pentru aceste exceptari de la obligatia de a oferi informatii de interes public este stabilit de Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informația de interes public si de HG nr. 878/2005 privind accesul la informația privind mediul:

Art. 12 al Legii nr. 544/2001 stabileste ca urmatoarele informatii sunt exceptate de la liberul acces al cetatenilor:

- a) informatiile din domeniul apararii nationale, sigurantei si ordinii publice, daca fac parte din categoriile informatiilor clasificate, potrivit legii;
- b) informatiile privind deliberarile autorităților, precum si cele care privesc interesele economice si politice ale României, daca fac parte din categoria informatiilor clasificate, potrivit legii;
- c) informatiile privind activitatile comerciale sau financiare, daca publicitatea acestora aduce atingere dreptului de proprietate intelectuala ori industrială, precum si principiului concurentei loiale, potrivit legii;
- d) informatiile cu privire la datele personale, potrivit legii;
- e) informatiile privind procedura in timpul anchetei penale sau disciplinare, daca se pericliteaza rezultatul anchetei, se dezvaluie surse confidentiale ori se pun in pericol viata, integritatea corporala, sanatatea unei persoane in urma anchetei efectuate sau in curs de desfasurare;
- f) informatiile privind procedurile judiciare, daca publicitatea acestora aduce atingere asigurarii unui proces echitabil ori interesului legitim al oricareia dintre partile implicate in proces;
- g) informatiile a caror publicare prejudiciaza măsurile de protectie a tinerilor.

Informatiile care favorizeaza sau ascund incalcarea legii de catre o autoritate sau o institutie publica nu pot fi incluse in categoria informatiilor clasificate si constituie informatii de interes public.

Art. 11 (1) din HG nr. 878/2005 stipuleaza urmatoarele:

“Autoritățile publice pot refuza o cerere privind solicitarea de informatii privind mediul, in cazul in care:

- a) informația solicitata nu este detinuta de sau pentru autoritatea publica la care a fost inaintata cererea. In acest caz, daca autoritatea publica are cunostinta ca informația este detinuta de sau pentru o alta autoritate publica, transmite cererea acelei autorități

- cat mai repede posibil, dar nu mai tarziu de 15 zile de la data primirii solicitarii, si informeaza solicitantul despre aceasta;
- b) cererea este in mod evident nerezolvabila;
  - c) cererea este formulata intr-o maniera prea generala, luand in considerare dispozitiile art. 5;
  - d) cererea priveste materiale in curs de completare sau documente ori date nefinalizate;
  - e) cererea priveste sistemul de comunicatii interne, luand in considerare satisfacerea interesului public prin furnizarea informatiilor.”

De asemenea, art. 12 din HG 878/2005 stabileste situatiile speciale cand o cerere privind solicitarea de informatii privind mediul poate fi refuzata. Acestea coincid cu cele detaliate de articolul 4 (4) lit. a) – h) din Convenția Aarhus.

Pentru fiecare caz in parte, satisfacerea interesului public prin divulgare este analizata in comparatie cu interesul satisfacut prin pastrarea confidentialitatii (art. 12 (3) din HG 878/2005).

Motivele de refuz se interpreteaza in sens restrictiv, luandu-se in considerare, pentru fiecare caz in parte, satisfacerea interesului public prin divulgarea informatiilor (art. 12 (2) din HG 878/2005).

(ii) A asigura ca interesul public de la sfarsitul alineatului 4 este aplicat;

Pentru a satisface interesul public, legislația României stipuleaza ca motivul pentru refuzul unei cereri sa fie interpretat in sens restrictiv, luandu-se in considerare, pentru fiecare caz in parte, satisfacerea interesului public prin divulgarea informatiilor (art. 12 (2) din HG 878/2005).

Autoritățile publice nu pot refuza o cerere de informatii care se refera la emisiile in mediu, invocand motivele prevazute la alin. 1, lit. (a), (d), (f), (g) si (h) din HG 878/2005. Aceasta se refera la:

- a) confidentialitatea procedurilor autorităților publice, atunci cand aceasta este prevazuta de legislația in vigoare;
- b) confidentialitatea informatiilor comerciale sau industriale daca aceasta este prevazuta de legislația nationala sau comunitara in vigoare privind protejarea unui interes economic legitim, inclusiv interesul public in pastrarea confidentialitatii statistice si a secretului taxelor;
- c) confidentialitatea datelor personale si/sau a dosarelor privind o persoana fizica, in cazul in care acea persoana nu a consimtit la divulgarea catre public a informatiilor, atunci cand confidentialitatea este prevazuta de legislația nationala sau comunitara in vigoare;
- d) interesele sau protectia oricarei persoane care a oferit voluntar informatiile cerute, fara ca acea parte sa aiba obligatia legala sau sa fie posibil a fi obligata legal sa furnizeze informatiile, cu exceptia cazului in care acea persoana a consimtit la divulgarea informației respective;
- e) protectia mediului la care se refera astfel de informatii cum ar fi localizarea speciilor rare.

(d) Privitor la prevederile alineatului 5 menite sa asigure ca autoritatea publica care nu detine informația privind mediu solicitata va lua măsurile necesare;

Daca autoritatea publica careia i s-a adresat cererea are cunostinta ca informatiile solicitate sunt detinute de alta autoritate, ea va transmite cererea acelei autorități cat mai repede posibil, dar nu mai tarziu de 15 zile de la data primirii solicitarii si va informa solicitantul despre aceasta, asa cum este stabilit de art. 11 (1), lit (a) din HG nr. 878/2005.

Conform art. 7 al HG 878/2005 toate autoritățile publice trebuie sa elaboreze registre continand tipul de informatii privind mediul detinute.

(e) Privitor la măsurile luate pentru a asigura implementarea cerinței de a separa și de a disemina informațiile (alin. 6);

Art. 15 (1) HG nr. 878/2005 stipulează: “informația privind mediul detinută de sau pentru autoritățile publice, care a fost solicitată, este furnizată parțial când este posibilă separarea acesteia de informația ce intră în domeniul de aplicare a prevederilor art. 11 alin (1) lit. d sau ale art. 12 alin (1).”

(f) Privitor la măsurile luate pentru ca refuzurile să respecte termenii și alte cerințe prevăzute de alin. 7;

Conform prevederilor alin. 2 și 3 din art. 15 al HG 878/2005, respingerea motivată parțială sau în totalitate a cererii de furnizare de informații privind mediul se transmite solicitantului în termen de o lună de la primirea cererii, cu excepția cazurilor când complexitatea informațiilor impune o perioadă mai lungă – 2 luni.

(g) Privitor la măsurile luate pentru ca cerințele privind tarifele să fie respectate (alin. 8).

În conformitate cu art. 29 din HG 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, accesul la orice liste sau registre publice elaborate și puse la dispoziția publicului, precum și examinarea pe loc a informației solicitate se fac în mod gratuit.

În conformitate cu OUG 70/2009 pentru modificarea și completarea unor acte normative privind taxe și tarife cu caracter nefiscal, art. 30 și 31 din HG 878/2005 au fost abrogate. Agențiile pentru protecția mediului nu percep tarife pentru furnizarea informațiilor, acestea fiind puse la dispoziția publicului în formate accesibile.

8. Descrieți obstacolele întâmpinate în implementarea alineatelor art. 4.

Atunci când este vorba despre confidențialitatea datelor comerciale și financiare este dificil, în fiecare caz în parte, de a decide și pune în balanță interesul public și interesul privat.

9. Oferiți informații suplimentare privind aplicarea practică a prevederilor referitoare la accesul la informație, de exemplu dacă există statistici disponibile legate de numărul de cereri, numărul de refuzuri și motivele acestora?

Fiecare agenție de protecție a mediului are un departament de relații cu publicul și înregistrează cererile făcute, maniera și termenul pentru rezolvarea acestora.

Agencia Natională pentru Protecția Mediului elaborează raportul lunar la nivel național al informațiilor privind mediul cerute, bazat pe raporturile primite de la agențiile din teritoriu. Acest raport este disponibil pe website-ul ANMP.

Fiecare agenție locală și regională are propriile statistici privind numărul de cereri primite, numărul de refuzuri și motivele pentru acestea. Fiecare agenție de mediu din teritoriu are de asemenea pe website un link către website-ul ANMP.

În anul 2007 au fost 7885 de cereri privind solicitarea de informații de interes public, dintre care 7804 au primit răspuns.

Numărul solicitărilor de informații depuse la nivel național în perioada 2008-2009 este de 34.608, dintre care:

- În anul 2008 – 17.193 solicitări de informații privind mediul
- În anul 2009 - 17.415 solicitări

În perioada 2008 -2009 au fost acceptate cererile de informații privind mediul în procent de 100%.

Precizăm ca numărul de solicitări de informații privind mediul, a fost calculat pe baza datelor din rapoartele cu numărul de solicitări de informații privind mediul, primite lunar de Agenția Națională pentru Protecția Mediului, de la toate agențiile pentru protecția mediului.

Domeniile la care s-au referit solicitările de informații au fost cele referitoare la:

- starea factorilor de mediu: aer, apă, sol, biodiversitate;
- activități care afectează sau este posibil să afecteze factorii de mediu: gestiunea/generarea deșeurilor, producerea de energie, desfășurarea de activități generatoare de zgomot, gestiunea substanțelor chimice;
- efectele poluării mediului asupra sănătății populației;
- măsuri legislative, planuri, proiecte;
- acte de reglementare emise de autoritățile de protecția mediului.

10. Enumerați, dacă este cazul, website-urile relevante:

ARTICOLUL 5

11. Explicați cum a fost implementat fiecare alineat al articolului 5. Descrieți transpunerea definițiilor relevante din articolul 2 și a cerinței privind nediscriminarea prevăzută de articolul 3 alineatul 9. De asemenea, în special, descrieți:

HG 878/2005 asigură prin Capitolele 5 și 6, metode pentru obținerea și diseminarea informației privind mediul.

Definițiile relevante sunt furnizate de articolul 2 din HG 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul.

Cerința privind nediscriminarea a fost inclusă în definiția “solicitantului” în art.2 din HG 878/2005.

(a) Privind alineatul 1, măsurile luate pentru a asigura ca:

(i) autoritățile publice dețin și actualizează informația privind mediul;

Articolul 28 (1) din HG nr.878/2005 prevede ca autoritățile publice asigură “în măsura posibilităților, ca orice informație privind mediul compilată de acestea sau în numele lor să fie actualizată, corectă și comparabilă.”

(ii) Există un flux adecvat de informații la nivelul autorităților publice;

Sectiunea 2 a OM 1182/2002 – Fluxul activ al informației privind mediul – stabilește cerințele pentru asigurarea unui flux efectiv de informație la fiecare nivel al autorităților de mediu. Referitor la acest aspect, autoritățile de mediu trebuie să realizeze următoarele sarcini:

- Să compileze, cu acuratețe și din timp, informația privind mediului ce constă în rapoarte, registre etc., să depună această informație în formă electronică la autoritatea centrală pentru protecția mediului și să o disponibilizeze pe internet;
- Să depună formele ce trebuie compilate altor autorități publice ce dețin informații privind mediul și să obțină și compileze răspunsurile acestora;
- Să disemineze regulamentele și procedurile privind organizarea informației altor autorități cu responsabilități în domeniul protecției mediului.

(iii) în caz de urgență, informații adecvate sunt diseminate imediat și fără întârziere;

Articolul 24 din HG 878/2005 conține prevederi pentru situații de urgență:

“In cazul unor amenintari iminente asupra sanatatii umane sau asupra mediului, datorate unor activitati umane ori unor cauze naturale, autoritățile publice sunt obligate sa asigure in mod gratuit diseminarea imediata si fara intarziere a tuturor informatiilor privind mediul detinute de sau pentru aceste autorități, care ar permite publicului posibil a fi afectat sa ia măsurile de prevenire ori de ameliorare a daunelor rezultate din acea amenintare.”

(b) Privind alineatul 2, măsurile luate pentru a asigura ca modalitatea in care autoritatea publica disponibilizeaza informația privind mediul catre public este transparent iar infromatia privind mediul este efectiv accesibila ;

In conformitate cu art.7 (1) din HG 878/2005, “ pentru a facilita accesul oricarei persoane la informația privind mediul, autoritățile publice sunt obligate sa asigure indrumarea publicului, prin reprezentanții proprii din compartimentele specializate de informare si relatii publice, in exercitarea dreptului de acces la informația privind mediul si accesul publicului la listele cu autorități publice. Tot acest act normativ contine prevederi privind aranjamentele practice care trebuie sa asigure ca dreptul privind accesul la informația privind mediul poate fi efectiv exercitat.

Aceste aranjamente includ:

- desemnarea persoanelor responsabile cu furnizarea informatiilor, din cadrul compartimentelor specializate de informare si relatii publice;
- infiintarea si mentinerea spatiilor si a altor facilitati pentru examinarea informației solicitate;
- punerea la dispozitia publicului a registrelor sau listelor continand informația privind mediul detinuta de acestea ori infiintarea unor puncte de informare unde se gasesc indicatii precise asupra locului in care poate fi gasita informația privind mediul detinuta de autoritățile publice.

Conform art.8 din HG 878/2005, autoritățile publice trebuie sa informeze publicul despre drepturile acestuia ce decurg din acest act normative, trebuie sa ofere indrumari sis a sprijine publicul, dupa cum urmeaza:

- afisand pe pagina de internet drepturile publicului;
- disponibilizand brosure privin drepturile publicului.

In 2006 si 2007, au fost elaborate brosure cu informatii despre drepturile publicului. Aceste material au fost distribuite agentiilor teritoriale pentru protectia mediului si afisate si pe pagina de internet a acestora.

(c) Privind alineatul 3, măsurile luate pentru a asigura ca informația privind mediul devein in mod progresiv disponibila in baze de date electronice care pot fi usor accesibile publicului prin intermediul retelelor publice de telecomunicatii;

Art.20 (1) din HG 878/2005 stipuleaza ca “autoritățile publice trebuie sa organizeze informația privind mediul, relevanta activitatii lor si care este detinuta de sau pentru acestea, in scopul realizarii diseminarii active si sistematice catre public a informației privind mediul, in special prin utilizarea telecomunicatiei computerizate si/sau a tehnologiei electronice.” Alineatul 2 al aceluasi articol prevede ca informația privind mediul devine accesibila publicului in baze de date electronice usor accesibile prin intermediul retelelor de telecomunicatii publice”

Pe baza prevederile mentioante a fost stabilita la nivel national si regional o baza de date pentru informatii privind mediul.

Structura acestei baze de date cuprinde:

- legislația nationala privind mediul sau care are legatura cu mediu;
- legislația comunitara privind mediul ori in legatura cu mediu;
- tratate interantionale, conventii si acorduri

- strategiile si politicile in legatura cu mediul
- planurile si programele in legatura cu mediul;
- rapoarte
- datele sau rezumatele datelor rezultate din monitorizarea activitatilor ce afecteaza sau pot afecta mediul;
- avizele, acordurile si autorizatiile pentru activitatile cu impact semnificativ asupra mediului,
- studiile de impact asupra mediului si evaluarile de risc privind elementele de mediu

Lista autorităților publice care detin informatii privind mediul si lista cu informatiile privind mediul detinute de autoritățile publice poate fi gasita pe pagina de internet a ANPM. Aceste liste se actualizeaza anual.

O baza de date electronica, la nivel national, cu proiectele care pot avea un posibil impact semnificativ asupra mediului supuse procedurii de autorizare, poate fi gasita, deasemenea, pe pagina de internet a ANPM. Aceasta baza de date contine informatii despre fiecare etapa a procedurii de autorizare, inclusiv participarea publicului (anunturi publice, dezbateri publice).

(d) Privind alineatul 4, măsurile luate pentru a publica si disemina rapoartele nationale privind starea mediului;

In conformitate cu art. 23 din HG 878/2005, autoritățile publice pentru protectia mediului au obligatia de a publica anual rapoartele privind starea mediului la nivel local, regional si national.

Ultimul raport national privind starea mediului -2006 a fost finalizat in 2007 de catre ANPM si este disponibil pe pagina de internet a acesteia.

(e) Măsurile luate pentru a disemina informația la care se face referire in alin. 5

In conformitate cu art. 22 al HG 878/2005, "Informația privind mediul pusa la dispozitia publicului si diseminata in mod activ trebuie sa fie permanent actualizata si sa includa cel putin:

- textele tratatelor, conventiilor si acordurilor internationale la care România este Parte, precum si legislația locala, regionala, nationala sau comunitara privind mediul ori in legatura cu mediul;
- politicile, planurile si programele in legatura cu mediul;
- rapoartele progreselor privind implementarea documentelor si instrumentelor prevazute la lit. a) si b), atunci cand sunt elaborate sau detinute in forma electronica de autoritățile publice;
- rapoartele privind starea mediului;
- datele sau rezumatele datelor rezultate din monitorizarea activitatilor ce afecteaza sau pot afecta mediul;
- avizele, acordurile si autorizatiile pentru activitatile cu impact semnificativ asupra mediului
- studiile de impact asupra mediului si evaluarile de risc privind elementele de mediu ori indicarea locului unde o asemenea informație poate fi solicitata sau gasita".

A se vedea si răspunsul privind alineatul 3.

(f) Cu privire la paragraful 6, măsurile luate pentru a încuraja operatorii a căror activitati au un impact semnificativ asupra mediului sa informeze regulat publicul asupra impactului pe care activitățile si produsele lor o au asupra mediului;

Legea protecției mediului stabilește următoarele:

- operatorii au obligația să informeze autoritățile competente de mediu cu privire la rezultatele emisiilor de poluanți din automonitorizare și privind pericolele sau accidentele care au avut loc. Operatorii au, de asemenea, obligația să informeze autoritățile competente și publicul în cazul evacuărilor accidentale de poluanți sau a accidentelor majore.
- operatorii ale căror activități au un impact semnificativ asupra solului sau subsolului au obligația de a informa autoritățile de mediu competente și celelalte autorități despre orice situație accidentală care pune în pericol mediul și să opereze pentru refacerea acestuia.

În baza art.26 din HG 878/2005, operatorii ale căror activități au un impact semnificativ asupra mediului au obligația de a informa publicul, trimestrial, despre consecințele activităților/produselor lor asupra mediului, prin afișare pe website și prin alte mijloace de comunicare.

(g) Măsurile luate pentru a publica și furniza informația conform cerințelor paragrafului 7;

Raportul privind starea mediului este publicat anual pe pagina de internet a ANPM și este disponibil publicului și altor autorități care vor lua în considerare aceste informații în politicile dezvoltate și în identificarea zonelor pentru îmbunătățire în viitor. MMP și ANPM au promovat broșuri privind accesul la informație și accesul la justiție, aferent.

Anual, Institutul Național pentru Statistică emite Anuarul Statistic care are un capitol special dedicat geografiei, meteorologiei și mediului, ce include informații despre: resursele naturale (ariile protejate, rezervațiile biosferei, parcurile naturale naționale și majore, resursele de ape asigurate), calitatea factorilor de mediu (calitatea apei de suprafață, defolierea copacilor), măsuri de protecție (investiții pentru protecția mediului, cheltuielile interne curente cu protecția mediului). Anuarul este un document public și poate constitui baza pentru dezvoltarea de politici a ministerelor.

autori

(h) Cu privire la paragraful 8, măsurile luate pentru a dezvolta mecanisme în scopul de a asigura ca sunt disponibile către public suficiente informații despre produse;

În Regulamentul UE nr.761/2001/CE privind participarea voluntară a organizațiilor la schema de management și audit de mediu EMAS se aplică direct în legislația românească. Acest regulament nu numai că încurajează participarea voluntară de către organizații într-o schema de audit și eco-management European, dar și promovează publicarea de date privind mediul, inclusive pentru procesul de producție.

Între 2006-2008, pentru a promova EMAS, România a organizat seminarii și a distribuit afișe și foi volante cu principalele componente și obiective ale EMAS.

România a adoptat HG nr.236/2007 privind stabilirea unor măsuri pentru asigurarea aplicării Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului nr. 1980/2000/CE din 17 iulie 2000 privind sistemul revizuit de acordare a etichetei ecologice comunitare.

Comisia Națională pentru acordarea etichetei ecologice include 4 reprezentanți din sectorul ONG-urilor. În 2007 eticheta ecologică a fost promovată în cadrul mass-mediei și aceasta campanile de promovare a inclus, de asemenea, câteva seminarii în: București, Cluj, Sibiu, Timisoara, Iași, Ramnicu-Valcea, Targu-Jiu, Constanta și Ploiesti și de asemenea ușurința citirii documentelor ca postere și foi volante.

Cel mai nou Plan de Acțiune pentru tehnologiile de mediu pentru 2008-2009 care a fost adoptat de către Guvern prevede ca eticheta ecologică să fie promovată și pe viitor.

Cadrul național legal pentru acordarea etichetelor ecologice include:

HG nr. 236/2007 privind stabilirea unor măsuri pentru asigurarea aplicării Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului nr. 1980/2000/CE din 17 iulie 2000 privind sistemul revizuit de acordare a etichetei ecologice comunitare.

- Ordinul nr. 830/17.05.2007 privind aprobarea componentei nominale a Comisiei Naționale pentru Acordarea Etichetei Ecologice;
- Ordinul nr. 1273/16.08.2007 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Comisiei Naționale pentru Acordarea Etichetei Ecologice.

(i) Cu privire la paragraful 9, măsurile luate pentru a stabili un sistem național al registrelor și inventarelor de poluare.

România a semnat la Kiev, la data de 21 mai 2003, Protocolul privind Registrul de poluanți emisi și transferați care va fi ratificat prin lege.

MMP a emis Ordinul nr. 1144/2002 privind stabilirea Registrului de poluanți emisi din activități ce cad sub incidența OUG 152/2006 privind prevenirea și controlul integrat al poluării (EPER, sub directiva IPPC).

ANPM a pregătit Registrul Național de Poluanți-2005. Acest registru a fost completat și înaintat spre aprobare Comitetului interministerial pentru integrarea politicilor de mediu în politicile sectoriale. Registrul de poluanți este disponibil pe site-ul ANPM.

12. Descrieți obstacolele întâmpinate în implementarea paragrafelor articolului 5.

Operatorii economici nu acordă suficientă atenție cerințelor de raportare.

13. Furnizați informații asupra aplicării practice a prevederilor privind colectarea și diseminarea informației de mediu din articolul 5, ex. există statistici disponibile privind informația publicată?

Lista cu autoritățile publice care dețin informația privind mediul și lista cu informația privind mediul deținută de autoritățile publice sunt disponibile pe site-ul ANPM (www.anpm.ro). Listele sunt actualizate anual.

Fiecare agenție teritorială pentru protecția mediului are pe pagina sa de web lista cu informația de mediu deținută de ei. Lista cu informația de mediu este actualizată anual.

14. Dați adrese de site relevante, dacă acestea sunt disponibile:

Articolul 6

15. Explicați cum a fost implementat fiecare alineat. Descrieți transpunerea definițiilor relevante din articolul 2 și a cerinței de nediscriminare din articolul 3, alineatul 9. De asemenea, și în special, descrieți:

(a) privind alineatul 1, măsurile luate pentru a asigura ca:

(i) prevederile articolului 6 sunt aplicabile deciziilor de autorizare a activităților propuse listate în anexa I a Convenției;

(ii) prevederile articolului 6 sunt aplicabile deciziilor privind activități propuse altele decât cele listate în anexa I și care pot avea un efect semnificativ asupra mediului;

Articolul 6 al Convenției se referă la decizii/autorizări de mediu pentru activitățile listate în anexa I a Convenției. Legislația română a asigurat participarea publicului în procesul decizional încă de la transpunerea în 2002, prin Hotărârea de Guvern 918 *privind stabilirea procedurii-cadru a evaluării impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private*, a Directivei 85/337/CEE modificată prin Directiva 97/11/CE.

In 2009, a fost adoptată Hotărârea de Guvern nr. 445 din 2009 . Acest act normativ are în vedere toate cerințele privind participarea publicului în procesul decizional al activităților specifice precum este cerut de Directiva 2003/35/CE care încorporează în legislația comunitară, Pilonul II al Convenției Aarhus.

Legislația națională EIA asigură principiul participării publicului care trebuie implementat atunci când autoritatea publică aplică procedura pentru activități propuse supuse procedurii EIA (anexa I și 2 a Directivei EIA, cu modificările și completările ulterioare).

Participarea publicului este obligatorie, de asemenea, atunci când activitățile sunt supuse procedurii IPPC (OUG 152/2005 aprobată prin Legea 84/2006 și Ordinul Ministrului 818/2003 modificat de OM 1158/2005 pentru aprobarea procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu, stabilește metodologia participării publicului în procesul decizional în procedura de autorizare integrată de mediu).

Participarea publicului este obligatorie, de asemenea, atunci când activitățile cad sub incidența procedurii de autorizare IPPC, (OUG 152/2005 aprobată de Legea 84/2006 și Ordinul Ministrului 818/2003, modificat de OM 1158/2005 pentru aprobarea procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu, stabilește metodologia pentru participarea publicului în procesul decizional în procedura autorizării integrate de mediu).

Conform art. 8 (1) lit. a) din HG 445/2009, acest act normativ nu se aplică proiectelor care au drept scop apărarea națională, dacă Ministerul Mediului și Pădurilor decide împreună cu Ministerul Apărării Naționale, după o analiză de la caz la caz, ca o asemenea aplicare a procedurii ar avea un efect negativ asupra acestui scop.

Transpunerea definițiilor relevante din art.2 al Convenției s-a realizat în art.2 din HG 445/2009.

Potrivit legislației naționale în vigoare, participarea publicului este parte integrantă din procedura de reglementare a tuturor proiectelor/activităților care pot avea un impact semnificativ asupra mediului.

(b) Măsurile luate pentru a asigura ca publicul interesat este informat, din timp în procedura de mediu decizională, și într-o manieră adecvată, oportună și efectivă, asupra celor menționate în alineatul 2;

Referitor la alineatul 2 al art.6 din Convenție:

Art.16 (1) din HG 445/2009 prevede că publicul interesat are posibilitatea de a participa efectiv și din timp la procesul de luare a deciziilor de mediu, de a se documenta și a transmite comentarii și opinii autorității competente pentru protecția mediului, când toate opțiunile sunt deschise și înaintea luării deciziei de emitere/respingere a acordului de mediu.

Astfel, potrivit art.15 (2) lit. a) din HG 445/2009, în procedura de evaluare a impactului asupra mediului autoritățile competente pentru protecția mediului aduc la cunoștința publicului, din timp și cel mai târziu imediat ce informația poate fi furnizată într-un termen rezonabil, prin anunț public și prin afișare pe pagina proprie de web, următoarele aspecte:

- orice solicitare de acord de mediu;
- faptul că proiectul face obiectul evaluării impactului asupra mediului, indicând, după caz, și că proiectul intră sub incidența prevederilor privind evaluarea în context transfrontieră;
- datele de contact ale autorităților competente pentru emiterea/respingerea acordului de mediu, ale autorităților de la care pot fi obținute informații relevante, ale autorităților unde se pot înainta comentarii sau adresa întrebări, precum și termenul pentru transmiterea acestora;
- tipul deciziilor posibile sau, în cazul în care există, proiectul deciziei respective;
- faptul că informațiile din etapa de definire a domeniului evaluării și de realizare a raportului evaluării impactului asupra mediului sunt puse la dispoziția publicului;

(c) Măsurile luate pentru a asigura ca perioadele de timp ale procedurilor de participare a publicului respecta cerintele alineatului 3;

Publicul poate participa la dezbaterile publice și poate transmite comentarii.

Înainte de dezbaterile publice, proiectul și raportul EIA sunt disponibile publicului pe o perioadă de 30 de zile lucrătoare. În acest timp, publicul poate transmite comentarii sau opinii către autoritatea de mediu competentă și către titular. Atât proiectul cât și raportul EIA sunt supuse unei dezbateri publice. Publicul poate face comentarii în timpul dezbaterii publice. Autoritatea de mediu competentă este obligată să ia în considerare toate comentariile primite în timpul procedurii, pe cele depuse în scris înainte dezbaterii publice precum și pe cele exprimate în timpul dezbaterii publice.

Prevederile Ordinului 135/84/76/1284 din 2009 pentru aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private, respecta cerințele privind participarea publicului și a perioadelor de timp.

Legislația în vigoare prevede perioade de timp determinate pentru diferitele oportunități de a participa în procesul decizional.

Ordinul 818/2003 modificat de OM1158/2005 pentru aprobarea emiterii autorizației integrate de mediu, stabilește metodologia pentru participarea publicului în procesul decizional în procedura autorizării integrate de mediu.

(d) Privind alineatul 4, măsurile luate pentru a asigura ca există o participare din timp a publicului;

În conformitate cu legislația națională în vigoare, publicul este informat din timp în procesul decizional atunci când toate opțiunile sunt deschise, primul pas fiind anunțul privind depunerea solicitării.

Pentru proiectele care necesită o evaluare a impactului asupra mediului (EIA), solicitarea trebuie să includă de asemenea un rezumat cu caracter netehnic. Acest lucru asigură ca publicul să aibă o bază adecvată pentru consultări efective. La acest moment, nicio decizie nu este luată de către autoritatea competentă privind aprobarea eligibilității proiectului.

În urma anunțului public privind depunerea solicitării pentru un acord de mediu, publicul are posibilitatea de a transmite comentarii sau opinii privind solicitarea și documentele care o susțin.

În conformitate cu art.9 (4) din HG 445/2009, publicul este informat despre decizia etapei de încadrare și are posibilitatea de a consulta această decizie.

Publicul interesat este consultat în etapa de încadrare. Acesta are posibilitatea de a-și exprima comentariile și opiniile privind solicitarea titularului iar acestea sunt luate în considerare în elaborarea raportului de definire a domeniului. Acest raport este pus la dispoziția publicului, conform art. 12 (3) din HG 445/2009.

Publicul interesat are de asemenea posibilitatea să consulte și să transmită comentarii asupra raportului EIA (art.14 (3) din HG 445/2009: „Raportul privind impactul asupra mediului este supus comentariilor publicului interesat, ale căruia propuneri/ recomandări sunt luate în considerare în etapa de analiză a calității acestuia.”

Acest raport face obiectul unei dezbateri publice. Autoritățile competente publică decizia de emiteri/respingere a acordului de mediu și pun la dispoziția publicului conținutul acordului de mediu (inclusiv toate condițiile pe care acesta le conține), principalele motive și considerente pe care se bazează decizia de emiteri/respingere, și o descriere, acolo unde este necesar, a principalelor măsuri pentru prevenire, reducerea și, dacă este posibil, compensarea efectelor semnificative adverse.

Considerăm că participarea din timp a publicului presupune acordarea publicului interesat posibilitatea de a contribui atunci când poate influența evaluarea de mediu a proiectului.

În urma anunțului public privind depunerea solicitării acordului de mediu, publicul are posibilitatea de a transmite comentarii și opinii privind această solicitare și documentele pe care se bazează aceasta. Implicarea publicului în etapa de încadrare (în vederea întocmirii

raportului de definire a domeniului evaluării) ajută autoritatea competentă să se concentreze asupra celor mai importante aspecte ce trebuie evaluate din punctul de vedere al protecției mediului.

Consultarea publicului interesat în timpul etapei de analiză contribuie la o evaluare efectivă a impactului proiectului propus. Pe cale de consecință, decizia finală (de emitere sau respingere a acordului de mediu) este bine motivată și șansele ca aceasta să fie schimbată sunt reduse.

(e) Privind alineatul 5, măsurile luate pentru a încuraja eventualele titular să identifice publicul interesat, să intre în discuții, și să furnizeze informații privind obiectivele solicitării lor înainte de a solicita o acord;

Ordinul Ministrului 863/2002 care aprobă ghidurile EIA elaborate de Comisia Europeană recomandă titularilor să își promoveze proiectele în cadrul publicului interesat și să îi încurajeze să furnizeze prezentările de proiect înainte de a aplica pentru o decizie/acord. Aceste ghiduri sunt publicate în Monitorul Oficial al României și sunt disponibile titularilor.

(f) Privind alineatul 6, măsurile luate pentru a asigura ca:

(i) autoritatea publică competentă disponibilizează publicului interesat toate informațiile relevante procesului decizional menționat în art.6 care sunt disponibile la data procedurii participării publicului;

(ii) în special, autoritatea publică competentă disponibilizează publicului interesat informațiile istate în acest alineat;

După cum s-a menționat mai sus, autoritățile publice competente disponibilizează publicului interesat toate informațiile relevante din procesul decizional. Documentația disponibilă publicului interesat conține informații despre locația propusă, rezumatul cu caracter tehnic, efectele potențiale semnificative ale activității propuse asupra mediului, alternativele studiate etc.

Conform HG 445/2009, titularii au obligația să furnizeze raportul EIA care este un document public și este disponibil publicului pentru comentarii. Raportul include informații, printre altele, despre:

- descrierea proiectului, cuprinzând date referitoare la amplasament, soluții tehnice propuse și mărimea proiectului;
- descrierea măsurilor avute în vedere pentru a evita, a reduce și, dacă este posibil, a remedia efectele adverse asupra mediului;
- datele necesare pentru identificarea și evaluarea principalelor efecte pe care proiectul le poate avea asupra mediului;
- prezentarea generală a principalelor alternative studiate de titularul de proiect, cu indicarea motivelor alegerii sale, avându-se în vedere efectele asupra mediului;
- un rezumat fără caracter tehnic.

Potrivit HG 445./2009 în procedura de evaluare a impactului asupra mediului autoritățile competente pentru protecția mediului aduc la cunoștința publicului, din timp și cel mai târziu imediat ce informația poate fi furnizată într-un termen rezonabil, raportul EIA pentru comentarii din partea publicului, ale căror observații vor fi luate în considerare în etapa de analiză. Autoritatea de mediu competentă va da un anunț public și va afișa pe pagina proprie de internet, informațiile obținute în etapa de încadrare și cea de analiză.

(g) Privind alineatul 7, măsurile luate pentru a asigura ca procedurile de participare a publicului permit acestuia să depună comentarii, informații, analize sau opinii pe care le considera relevante pentru activitatea propusă;

Procedura pentru participarea publicului permite publicului sa depuna comentarii, informatii si analize privind activitatea propusa. Publicul poate participa la dezbaterile publice si isi poate exprima opiniile pe care acesta le considera relevante asupra activitatii propuse.

Publicul poate depune opinii in scris in fiecare dintre etapele procedurii EIA si in special comentarii asupra raportului EIA pot fi depuse in vederea discutarii acestora in cadrul dezbaterii publice. Asemenea prevederi sunt cuprinse in metodologia privind aplicarea procedurii EIA adoptata prin legislatie subsecventa.

(h) Privind alineatul 8, măsurile luate pentru a asigura ca intr-o decizie se iau in considerare rezultatele participarii publicului;

Legislația in vigoare stabileste ca autoritatea competent trebuie sa ia in considerare rezultatele participarii publicului in procesul decizional. OUG195/2005 privind protectia mediului stabileste principiul participarii publicului in procesul decizional. Mentioneaza, deasemenea, ca proceduri specific trebuie furnizate in acte normative speciale.

Spre exemplu, in legislatia romana (HG445/2009), se solicita ca decizia EIA sa ia in considerare rezultatele consultarilor si toate informatiile obtinute in conformitate cu aceasta procedura.

(i) Privind alineatul 9, măsurile luate pentru a asigura ca publicul este prompt informat asupra unei decizii in conformitate cu procedurile adecvate;

Publicul este informat asupra deciziei luate prin anunturi postate pe pagina de internet a autorității publice si a titularului de proiect. Anunturile contin textul deciziilor, inclusive principalele motive si considerente pe care se bazeaza.

Titularul de proiect face anuntul privind decizia luata in ziare nationale/locale (OM 135/84/76/1284 din 2009), in timp ce autoritățile de mediu publica pe pagina proprie de internet decizia luata, inclusiv continutul si motivele acesteia.

Art.21 (1) din HG 445/2009 asigura implementarea cerintei din articolului 6 alineatul 9 al Convenției. De altfel, acest articol asigura transpunerea si a art.9 din Directiva 2003/34/CE.

(j) Privind alineatul 10, măsurile luate pentru a asigura ca atunci cand o autoritate publica reconsidera sau actualizeaza conditiile de operare pentru o activitate mentionata in alineatului 1, prevederile alineatelor 2 – 9 se aplica facand schimbarile necesare, acolo unde este cazul;

OM 135/84/76/1284 din 2009, prevede ca atunci cand o autoritate publica revizuieste o decizie luata, participarea publicului trebuie inclusa. Astfel art. 47 prevede:

“(1) Revizuirea deciziei etapei de încadrare, acordului de mediu, avizului Natura 2000, după caz, se realizează de către autoritatea competentă pentru protecția mediului emitentă, în termen de 10 zile de la luarea deciziei de revizuire, prin parcurgerea următoarelor etape procedurale:

- a) înscrierea de mențiuni și/sau modificarea conținutului inițial al actului emis de autoritatea competentă pentru protecția mediului sau respingerea solicitării, după caz;
- b) întocmirea anunțului public, conform modelului din anexa nr. 21;
- c) publicarea anunțului pe pagina proprie de Internet și afișării la sediul său;
- d) transmiterea către titularul proiectului a anunțului public întocmit conform modelului din anexa nr. 22, în vederea publicării, în termen de 3 zile, în presa națională sau locală, la sediul său și pe pagina proprie de internet, precum și pe panoul de identificare a investiției montat pe amplasament.

(2) Publicul interesat poate transmite autorității competente pentru protecția mediului, comentarii/opinii/observații privind decizia autorității competente pentru protecția mediului, în termen de 10 zile de la publicarea acesteia.

(3) În termen de 5 zile de la expirarea termenului prevăzut la alin. (2), autoritatea competentă pentru protecția mediului derulează următoarele activități:

- a) analizează comentariile/opiniile/observațiile justificate ale publicului interesat;
- b) transmite titularului proiectului decizia etapei de încadrare /acordul de mediu/ avizul Natura 2000 revizuit sau decizia de respingere a solicitării, după caz.”

(k) Privind alineatul 11, măsurile luate pentru a aplica prevederile articolului 6 la deciziile privind autorizarea introducerii deliberate a organismelor modificate genetic in mediu.

Ordonanța de urgență a Guvernului 43/2007 privind introducerea deliberate în mediu și pe piața a organismelor modificate genetic conține prevederi asupra participării și informării publicului, în art.6 alin.(4) și art.17.

Ordonanța de urgență a Guvernului 44/2007 privind condițiile de izolare a organismelor modificate genetic, aprobată prin Legea nr.3/2008, garantează informarea și consultarea publicului în procedura de autorizare a activităților ce folosesc organisme modificate genetic în condiții de izolare, în art.20.

România a acceptat amendamentul privind OMG adus Convenției Aarhus prin adoptarea Legii nr.24/2008.

16. Descrieți orice obstacol întâmpinat în implementarea oricăruia dintre alineatele articolului 6.

Uneori, lipsa resurselor financiare poate fi un obstacol.

17. Furnizați alte informații privind implementarea prevederilor privind participarea publicului în procesul decizional al activităților specifice din articolul 6, spre exemplu, dacă există statistici sau alte informații disponibile privind participarea publicului în procesul decizional al activităților specifice sau privind deciziile de a nu aplica prevederile acestui articol activităților care au drept scop apărarea națională.

Dezbaterea publică este obligatorie în cadrul procedurii EIA derulate pentru proiecte și are loc în fiecare județ (există 42 de județe în România). Aceste dezbateri sunt organizate de către agenția pentru protecția mediului (APM) cu sprijinul titularului.

Spre exemplu, în anul 2006 au avut loc aproximativ 600 de dezbateri publice la nivel național.

18. Enumerați adrese de internet relevante, dacă sunt disponibile:

ARTICOLUL 7

19. Enumerați practicile adecvate și/sau alte prevederi stabilite pentru ca publicul să participe la elaborarea planurilor și programelor referitoare la mediu. Descrieți transpunerea definițiilor relevante din articolul 2 și cerinței de non-discriminare din articolul 3, paragraful 9.

Participarea publicului în timpul elaborării planurilor și programelor cu privire la mediu a fost stabilită prin transpunerea în legislația națională a Directivelor 2001/42/CE și 2003/35/CE.

HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe transpune prevederile Directivei 2001/42/CE. Informarea publicului și

participarea la procedura de evaluare de mediu se regaseste in sectiunea 4 a HG nr. 1076/2004.

HG nr. 564/2006 privind cadrul de realizare a participarii publicului la elaborarea anumitor planuri si programe in legatura cu mediul transpune Directiva 2003/35/CE. Aceasta hotarare a Guvernului este emisa in vederea aplicării art. 7 din Convenția Aarhus si impreuna cu HG nr. 1076/2004 implementeaza prevederile art. 7 din Convenția Aarhus.

HG nr. 564/2006 transpune definitia termenului de *public* din Convenția Aarhus.

Art. 4(1) din HG 564/2006 stipuleaza ca “publicul participa efectiv si din timp, avand posibilitatea de a se documenta si de a transmite comentarii, intrebari sau opinii inaintea luarii unei decizii, cand optiunile privind elaborarea unui plan sau program ori modificarea sau revizuirea unui plan ori program sunt inca deschise.”

Conform cu art.5 din HG nr. 564/2006, publicul este informat, inter alia, cu privire la initierea procesului de elaborare a unui plan sau program si la dreptul de a participa la luarea deciziei. Participarea publica include o dezbatere publica obligatorie pentru planul/programul, subiect al acestui act normativ.

Art. 9 (1) si (3) din HG nr. 564/2006 stipuleaza ca autoritatea publica trebuie sa ia in considerare rezultatul participarii publice si trebuie sa informeze, in consecinta, publicul. Art. 2(2) din HG nr.564/2006 prevede pentru transpunerea cerintei de non-discriminare, dupa cum urmeaza: orice persoana fizica fara discriminare a cetateniei, nationalitatii si domiciliului si in cazul persoanelor juridice, fara discriminare in ceea ce priveste unde isi are inregistrat sediul sau unde isi desfasoara efectiv activitatea.

HG nr. 1076/2004 prevede definirea termenului de *public* asa cum se regaseste in textul Convenției Aarhus. HG nr.1076/2004 prevede ca in procesul de consultare, impreuna cu prezentarea planului/programului catre autoritatea de mediu pentru a se lua decizia daca se va realiza evaluarea strategica de mediu, publicul este informat prin anunturi publice si are acces la versiunea initiala a planului/programului. Aceasta se face din timp, asa cum se cere in HG nr.1076/2004, de la inceputul planului/programului.

In plus, proiectul de plan sau program si raportul de mediu sunt subiect al dezbaterii publice. Inaintea dezbaterii publice, publicul este din nou informat prin anunturi publice si are acces la documentatie cu cel putin 45 de zile in avans.

Art.2, lit. b) defineste evaluarea de mediu ca si elaborarea raportului de mediu, *consultarea publicului* si a autorităților publice si a autorităților publice interesate de efectele asupra mediului a implementarii planurilor sau programelor, luandu-se in considerare raportul de mediu si *rezultatele consultarilor in procesul de luarea deciziilor* si furnizarea informației cu privire la decizie.

Cu toate acestea, de obicei publicul este interesat mai mult de procedura EIA, unde nivelul de detalii este mai mare si este usor sa se inteleaga care sunt schimbarile posibile imediate in ceea ce priveste mediul, decat de procedura SEA care este stabilita pentru un nivel strategic si unde trebuie sa se cerceteze perspectivele.

20. Explicați ce oportunitati exista pentru participarea publicului in elaborarea politicilor referitoare la mediu.

Politicile guvernamentale in ceea ce priveste mediul sunt materializate in strategii, planuri sau programe. Aceste documente sunt subiect al HG nr. 1076/2004 sau al HG nr. 564/2006.

21. Descrieti orice obstacol intalnit in implementarea art. 7.

Neconstientizarea publicului privind problemele de mediu, din diferite motive: standardului de viata, mijloacelor de informare, varsta, educatie, interes profesional, etc.

22. Furnizati informatii suplimentare referitoare la aplicarea prevederilor privind participarea publicului in deciziile cu privire la activitatile specifice din articolul 7.

România a derulat procedura SEA, inclusiv etapa participării publicului, pentru Programului Operational Sectorial de Mediu, cat si in pentru alte programe operationale(transport, competitivitate economica, regional, sectorul de pescuit).

In perioada imediat urmatoare se vor elabora cateva strategii in ceea ce priveste mediul, cum ar fi Strategia impotriva inundatiilor, Strategia pentru sectorul deseuri, care va fi subiect al participarii publicului, printre altele, in procedura de evaluare a impactului asupra mediului.

23. Furnizati adrese de site-uri relevante, daca sunt disponibile:

ARTICOLUL 8

24. Descrieti eforturile facute pentru a promova participarea efectiva a publicului la elaborarea reglementarilor de catre autoritățile publice si a altor norme de drept cu aplicabilitate generala care pot avea un efect semnificativ asupra mediului. Descrieti transpunerea definitiilor relevante din articolul 2 si a cerintei de nediscriminare din art.3, paragraful 9.

Participarea publicului la elaborarea legislatiei se realizeaza in conformitate cu Legea nr.52/2003 privind transparenta decizionala in administratia publica, ce stimuleaza participarea activa a cetatenilor in procesul de elaborare a actelor normative si in procesul de luare a deciziei.

Legea 52/2003 stabileste ca autoritatea publica are obligatia sa informeze si sa supuna spre examinare publicului in dezbaterile publice actele normative, sa asigure accesul in procesul de luare a deciziilor si la rezultatul dezbaterilor publice.

Autoritatea publica are obligatia sa publice anuntul referitor la proiectul de act normativ pe propriul site, sa-l afiseze la sediul sau in mass - media locala sau centrala.

La cererea in scris, autoritatea publica trimite o copie a actului normativ cetateanului interesat.

Anuntul trebuie sa fie publicat cu 30 de zile inainte de transmiterea actului normativ spre adoptare, aprobare sau emitere.

Autoritatea publica are obligatia sa stabileasca o perioada de cel putin 10 zile pentru primirea comentariilor publicului.

Dezbateri publice cu privire la propunerea de act normativ poate fi organizata de catre autoritatea publica la cererea a cel putin unei singure persoane. Recent, in noiembrie 2008, MMP a organizat o dezbateri publice a actului normativ care modifica OUG nr.195/2005, aprobata prin Legea 265/2006. Ordinul nr.1325/2000 privind participarea publicului, prin reprezentantii sai, la pregatirea planurilor, programelor, politicilor si legislatiei privind mediul stabileste un dialog intre autoritățile publice de mediu si ONG-uri, intr-un grup de lucru.

25. Descrieti orice obstacol intalnit in implementarea articolului 8.

Insuficient personal cu pregatire juridica in cadrul institutiilor publice;

26. Furnizati informatii suplimentare privind aplicarea practica a prevederilor privind participarea publicului conform articolului 8.

Dezbateri publice au fost organizate in cadrul procesului de consultari publice pentru acte normative ca: dezbateri publice pentru HG 1213/2006 si dezbateri publice pentru OUG nr.

27. Adrese de web site relevante, daca sunt disponibile:

www.gov.ro, www.mmediu.ro, <http://eea.ngo.ro>.

ARTICOLUL 9

28. Enumerati legislația, reglementarile si alte măsuri care implementeaza prevederile accesului la justiție din articolul 9.

Explicați cum a fost implementat fiecare paragraf al articolului 9. Descrieti transpunerea definițiilor relevante din articolul 2 si non-discriminarea ceruta in articolul 3, paragraful 9.

Măsurile legislative care implementeaza prevederile cu privire la accesul la justiție sunt: Constitutia României, Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, Legea nr. 544/2001, *privind liberul acces la informatiile de interes public*, HG nr.878/2005 *privind accesul publicului la informația privind mediul*, HG nr 445/2009*privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice si private*, Codul de Procedura Civila.

Constitutia României mentioneaza la articolul 52 ca orice persoana vatamata intr-un drept al sau ori intr-un interes legitim, de o autoritate publica este indreptatita sa faca recurs la instanta de judecata.

Legea contenciosului administrativ nr.554/2004, modificata, prevede la art.1 ca "Orice persoana care se considera vatamata intr-un drept al sau ori intr-un interes legitim, de catre o autoritate publica, printr-un act administrativ sau prin nesolutionarea in termenul legal a unei cereri, se poate adresa instantei de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoasterea dreptului pretins sau a interesului legitim si repararea pagubei ce i-a fost cauzata. Interesul legitim poate fi atat privat, cat si public."

HG nr. 878/2005 *privind accesul publicului la informația privind mediul* contine prevederi cu privire la accesul la justiție legat de informația de mediu (Pilonul intai), dupa cum urmeaza:

"Art.16(1) Orice solicitant care considera ca cererea sa pentru furnizarea unor informatii privind mediul a fost respinsa nejustificat, partial sau in totalitate, a fost ignorata ori rezolvata cu un raspuns necorespunzator din partea unei autorități publice sau ca nu au fost respectate prevederile art. 3 - 8, art. 11 - 15 si ale art. 29 - 31, se poate adresa cu plangere prealabila conducatorului respectivei autorități publice, solicitand reconsiderarea actelor sau omisiunilor.

(2) Plangerea prealabila prevazuta la alin. (1) se solutioneaza potrivit dispozitiilor art. 7 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004.

(3) Procedura administrativa prealabila prevazuta la alin. (1) este scutita de taxe.

ART. 17

(1) Solicitantul care, ca urmare a aplicării prevederilor art. 16 alin. (1), se considera lezat intr-un drept al sau prevazut de prezenta hotarare sau care nu a primit raspuns la plangerea sa prealabila in termenul legal stabilit poate depune o cerere la instanta de contencios administrativ competenta, unde sunt examinate actele sau omisiunile autorității publice in cauza.

(2) Solutionarea cererii se face in conformitate cu dispozitiile Legii nr. 554/2004.

ART. 18

Potrivit Legii nr. 554/2004, se poate adresa instantei de contencios administrativ competente si terta persoana vatamata intr-un drept al sau ori intr-un interes legitim ca urmare a furnizarii de informatii privind mediul.

ART. 19

(1) Hotararile judecatoresti definitive si irevocabile prin care s-au admis actiunile formulate potrivit dispozitiilor Legii nr. 554/2004 constituie titluri executorii impotriva autorității publice care detine informația privind mediul.

(2) Hotararile instantelor de judecata se redacteaza in scris si se motiveaza in fapt si in drept.”

HG nr. 445/2009 prevede la art.24 (1) ca “Orice persoana care face parte din publicul interesat si care se considera vatamata intr-un drept al sau ori intr-un interes legitim se poate adresa instantei de contencios administrativ competente pentru a ataca, din punct de vedere procedural sau substantial, actele, deciziile sau omisiunile autorității publice competente pentru protectia mediului, care fac obiectul participarii publicului in procedura de evaluare a impactului asupra mediului prevazute de prezenta hotarare, cu respectarea prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările ulterioare.”

Art.24(2) stipuleaza ca: “Se poate adresa instantei de contencios administrativ competente si orice organizatie neguvernamentala care promoveaza protectia mediului si este legal inregistrata”.

Prevederile relevante cu privire la accesul la justitie in relatie cu participarea publicului la luarea deciziilor pentru activitati specifice sunt prevazute de HG 445/2009, art 24 și 25 dupa cum urmeaza:

„ART.24

(1) Orice persoană care face parte din publicul interesat și care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a ataca, din punct de vedere procedural sau substanțial, actele, deciziile sau omisiunile autorității publice competente care fac obiectul participării publicului, inclusiv aprobarea de dezvoltare, potrivit prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Se poate adresa instanței de contencios administrativ competente și orice organizație neguvernamentală care îndeplinește cerințele prevăzute la art. 2 lit. e), considerându-se că acestea sunt vătămăte într-un drept al lor sau într-un interes legitim.

(3) Actele sau omisiunile autorității publice competente care fac obiectul participării publicului se atacă odată cu decizia etapei de încadrare, cu acordul de mediu sau, după caz, cu decizia de respingere a solicitării acordului de mediu, respectiv cu aprobarea de dezvoltare sau, după caz, cu decizia de respingere a solicitării aprobării de dezvoltare.

ART.25

(1) Înainte de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, persoanele prevăzute la art. 24 au obligația să solicite autorității publice emitente a deciziei menționate la art. 24 alin. (3) sau autorității ierarhic superioare revocarea, în tot sau în parte, a respectivei decizii. Solicitarea trebuie înregistrată în termen de 30 de zile de la data aducerii la cunoștința publicului a deciziei.

(2) Autoritatea publică emitentă are obligația de a răspunde la plângerea prealabilă prevăzută la alin. (1) în termen de 30 de zile de la data înregistrării acesteia la acea autoritate.

(3) Procedura de soluționare a plângerii prealabile prevăzute la alin. (1) și (2) este gratuită și trebuie să fie echitabilă, rapidă și corectă.”

Definițiile din art.2 ale Convenției cu privire la *informația privind mediul, autoritate publica si public* sunt transpuse prin art. 2(1),(2) si (6) din HG nr. 878/2005.

Definiția cu privire la public interest este transpusa in art. 2, lit i) din HG nr. 1213/2006.

Art. 2 (5) din HG nr. 878/2005 prevede deasemenea ca solicitant informației privind mediul, indiferent de cetatenie, nationalitate sau domiciliu, iar in cazul persoanelor juridice, indiferent de locul in care sunt inregistrate sau in care se afla centrul efectiv al activitatii lor”;

Deasemenea, in special, descrieti:

(a) Conform cu paragraful 1:

(i) ”Fiecare parte, in cadrul legislatiei nationale, va asigura posibilitatea pentru orice persoana care considera ca solicitarea informației, conform prevederilor art. 4, a fost ignorata, in mod gresit refuzata, partial sau in totalitate, ori care considera ca a primit un raspuns inadecvat sau ca cererea sa nu a fost considerata conform prevederilor art. 4, de a avea acces la o procedura de recurs in fata instantei de judecata sau a altui organism independent si impartial prevazut de lege. “

Aceasta prevedere este cuprinsa in Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, modificata, la art.1(1)-(4), art.7(1)-(4), (7).

Art.16 (1) din HG nr. 878/2005, stabileste dreptul la o procedura administrativa prealabila dupa cum urmeaza: ”Orice solicitant care considera ca cererea sa pentru furnizarea unor informatii privind mediul a fost respinsa nejustificat, partial sau in totalitate, a fost ignorata ori rezolvata cu un raspuns necorespunzator din partea unei autorități publice sau ca nu au fost respectate prevederile art. 3 - 8, art. 11 - 15 si ale art. 29 - 31, se poate adresa cu plangere prealabila conducatorului respectivei autorități publice, solicitand reconsiderarea actelor sau omisiunilor.”

(ii) ”In cazul in care o parte asigura un astfel de recurs in fata unei instante de judecata, ea va face astfel incat o asemenea persoana sa aiba acces si la o procedura de fond stabilita de lege, care sa fie gratuita sau nu prea scumpa, in cazul reconsiderarii solicitarii de catre o autoritate publica sau al revizuirii de catre un organism independent si impartial, altul decat o instanta de judecata. “

Prevederile se regasesc in art.7 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările ulterioare.

HG nr. 878/2005 prevede la art.16(3) ca procedura administrativa prealabila este gratuita.

HG nr. 1213/2006 prevede la art. 24(3) ca procedura administrativa prealabila este gratuita, echitabila si corecta.

(iii) “Decizia finala luata in concordanta cu prevederile pct. 1 trebuie sa fie obligatorie pentru autoritatea publica care detine informația. Motivele trebuie sa fie declarate in scris, cel putin in cazul in care informația este refuzata conform prevederilor acestui punct. “

Legislația nationala care contine prevederi la care se face referire la acest punct este:

- Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, modificata, art. 22, 24, 25
- HG nr. 878/2005, art. 19
- HG nr. 1213/2006, art. 23.

(b) Măsurile luate pentru a asigura ca in cadrul legislatiei nationale membrii publicului interesat care intrunesc criteriile stabilite in paragraful 2 au acces la procedura de revizuire in fata unei instante si/sau a altui organism independent si impartial stabilit de lege pentru a ataca normele substantiale si procedurale ale oricarei decizii, act sau omisiune subiect al prevederilor art 6;

Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, modificata, prevede la art. 1 ca ”Orice persoana care se considera vatamata intr-un drept al sau sau ori intr-un interes legitim, de catre o autoritate publica, printr-un act administrativ sau prin nesolutionarea in termenul legal a unei cerei, se poate adresa instantei de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoasterea dreptului pretins sau a interesului legitim si repararea pagubei ce i-a fost cauzata. Interesul legitim poate fi atat privat, cat si public.”

Conform Legii 554/2004, instanța de judecată are competența să judece legalitatea actelor administrative, a acțiunilor sau omisiunilor care au stat la baza emiterii deciziei administrative finale.

HG nr. 1213/2006 la art. 24(1) și (2) prevede accesul la o procedură de revizuire care se numește *procedura administrativă prealabilă*, procedură aflată în concordanță deasemenea cu Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004. Aceasta *procedură administrativă prealabilă se face de către autoritatea publică care a emis decizia de emitere/respingere a acordului de mediu sau se poate face de către o autoritate ierarhic superioară.*

HG nr. 1213/2006 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private (art. 23 (1-3), art. 24), prevede că publicul interesat are dreptul să se adreseze instanțelor de judecată, conform Legii nr. 554/2004, dacă acestea consideră, după realizarea *procedurii administrative prealabile*, că drepturile lor au fost încălcate,.

(c) Conform cu paragraful 3, fiecare parte trebuie să asigure că, în momentul în care toate criteriile sunt îndeplinite, dacă acestea sunt prevăzute de legislația națională, membrii publicului să aibă acces la procedurile administrative sau juridice pentru a contesta actele sau omisiunile persoanelor private și autorităților publice, care contravin prevederilor legislației naționale cu referire la mediu;

Articolul 21 (1) din Constituția României, modificată, stipulează că “orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime”.

Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 asigură:

- dreptul fiecăruia de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public. (articolul 1);
- dreptul la recurs (articolul 20).

OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului aprobată prin Legea nr. 265/2006 stipulează următoarele:

- La art.5, lit.d) “dreptul de a se adresa, direct sau prin intermediul organizațiilor pentru protecția mediului, autorităților administrative și/sau judecătorești, după caz, în probleme de mediu, indiferent dacă s-a produs sau nu un prejudiciu;
- La art. 20(6) “organizațiile neguvernamentale care promovează protecția mediului au dreptul la acțiune în justiție în probleme de mediu, având calitate procesuală activă în litigiile care au ca obiect protecția mediului.”

HG nr. 1213/2006, art. 23 (vezi mai sus).

(d) Conform paragrafului 4 din Convenția Aarhus, măsurile luate pentru a se asigura că:

(i) Procedurile la care se referă pct. 1, 2 și 3 trebuie să asigure despăgubiri adecvate și efective;

Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, modificată, conține prevederi cu privire la despăgubirile ce pot fi acordate pentru pagubele suferite. Instanța decide asupra despăgubirilor pentru pagubele materiale și morale suferite.

HG445/2009 prevede că procedura administrativă prealabilă este gratuită, echitabilă și corectă.

(ii) Astfel de proceduri care intrunesc din alte puncte de vedere cerințele acestui paragraf;

Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 prevede termene limita specifice si taxe rezonabile.

In concordanta cu Codul de Procedura Civila, toate deciziile instantei sunt acordate in format scris si contin motive *de facto* si *de jure*.

(e) Conform cu paragraful 5, măsuri luate pentru a asigura ca informația cu privire la accesul la procedurile de recurs administrativ sau judiciar este facuta publica.

Articolul 15 din HG nr. 878/2005 prevede ca in cazul respingerii cererii cu privire la informația privind mediul, autoritățile publice trebuie sa furnizeze informatii despre accesul la justiție.

HG445/2009 prevede ca decizia cu privire la procedura EIA trebuie sa include informatii despre procedura juridica si administrativa prealabila.

Conform Codului de Procedura Civila, procedurile judiciare sunt publice in România si orice persoana poate fi prezenta in sala de judecata. Recent, Consiliul Suprem al Magistraturii a hotarat ca toate deciziile care sunt de interes public vor fi disponibile pe internet, pe paginile web ale instantelor de judecata.

29. Descrieti orice obstacol intalnit in implementarea oricarui paragraf al articolului 9.

Insuficient personal cu pregatire juridica in cadrul autorităților pentru protectia mediului.

30. Furnizati informatii suplimentare privind aplicarea practica a prevederilor privind accesul la justiție conform articolului 9, de exemplu exista statistici disponibile privind accesul la justiție in probleme de mediu si exista mecanisme pentru inlaturarea sau reducerea barierelor financiare si a altor bariere in calea accesului la justiție?

Art. 3, punctul 7 al cincilea paragraf din Directiva 2003/35/CE este transpus în legislația națională prin art. 25 (3) din HG nr. 445/2009. Acest articol prevede următoarele: „Procedura de soluționare a plângerii prealabile prevăzută la alin. (1) și (2) este gratuită și trebuie să fie echitabilă, rapidă și corectă”.

În ceea ce privește termenul de soluționare, la art. 25(1) este prevăzut că publicul interesat, inclusiv organizațiile neguvernamentale, înainte de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, au „[...] obligația să solicite autorității publice emitente a deciziei [...] sau autorității ierarhic superioare, revocarea, în tot sau în parte, a respectivei decizii. Solicitarea trebuie înregistrată în termen de 30 de zile de la data aducerii la cunoștința publicului a deciziei”. Art. 25 (2) precizează că: „Autoritatea publică emitentă are obligația de a răspunde la plângerea prealabilă prevăzută la alin. (1) în termen de 30 de zile de la data înregistrării acesteia la acea autoritate”.

În cazul în care petentul nu este mulțumit de decizia autorității publice emitente sau a autorității ierarhic superioare, ca răspuns la solicitare, acesta se poate adresa instanței de contencios competente, așa cum este prevăzut la art. 25 (1).

Potrivit art. 35 (3) din OUG nr. 152/2005. Acest articol precizează că: „Procedura administrativă prealabilă prevăzută la alin. (1) și (2) este gratuită și trebuie să fie corectă, echitabilă și rapidă”. Publicul are acces în mod gratuit la procedura administrativă prealabilă, iar termenul de soluționare este de 30 de zile.

Art. 3 lit. m) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, stabilește o taxă de timbru de 4 lei (aprox. 0,9 Euro) în cazul

acțiunilor având ca obiect anularea actului administrativ sau, sau după caz, recunoașterea dreptului pretins.

În ceea ce privește "asistența judiciară", Codul de procedură civilă prevede la art. 74 – 76, următoarele:

"Art. 74 - Cel care nu este în stare să facă față cheltuielilor unei judecați, fără a primejdui propria sa întreținere sau a familiei sale, poate cere instanței să-i încuviințeze asistența judiciară.

Art. 75 - Asistența judiciară cuprinde:

1. acordarea de scutiri, reduceri, eșalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare de timbru, a timbrului judiciar și a cauțiunilor;
2. apărarea și asistența gratuită printr-un avocat delegat de baroul avocaților. Asistența judiciară poate fi încuviințată oricând în cursul judecății, în totul sau numai în parte.

Art. 76 - Cererea de asistență judiciară se face în scris și se depune la instanța de judecată pentru situațiile prevăzute la art. 75 alin. 1 pct. 1 sau, după caz, la baroul avocaților pentru situațiile prevăzute la art. 75 alin. 1 pct. 2, potrivit legii."

La nivelul agențiilor pentru protecția mediului din țară, în perioada 2009-2010, au fost depuse 105 plângeri prealabile. Din acestea:

- 22 de plângeri au fost soluționate în instanță;
- 33 de plângeri se află pe rol la instanțele de judecată;
- restul au fost soluționate la nivel de instituție.

31. Adrese de web site relevante, daca acestea sunt disponibile:

<http://www.just.ro>

www.tmb.ro

<http://www.tribunalulvrancea.ro/>

www.mmediu.ro

www.anpm.ro

32. Daca considerati, aratati cum implementarea Convenției contribuie la protectia dreptului oricarei personae, din generatiile prezente si viitoare, de a trai intr-un mediu adecvat pentru sanatate si bunastare.

Implementarea Convenției asigura un mai bun acces la informație și participarea publicului în luarea deciziilor îmbunătățindu-se calitatea deciziilor autorităților publice, contribuie de asemenea, la constientizarea publicului cu privire la problemele de mediu și promovează educația ecologică în scopul unei mai profunde înțelegeri a problemelor de mediu.

33. Măsuri legislative, de reglementare și alte măsuri de aplicare a dispozițiilor cu privire la organismele modificate genetic în conformitate articolului 6 bis și anexa I bis. Descrieți măsurile legislative, de reglementare și alte măsuri de aplicare a dispozițiilor privind participarea publicului la luarea deciziilor privind diseminarea deliberată în mediu și introducerea pe piață a organismelor modificate genetic în articolul 6 bis.

România a acceptat amendamentul privind OMG adus Convenției Aarhus prin adoptarea Legii nr.24/2008. Aceste prevederi fac parte din dreptul intern și iar drepturile publicului pot fi invocate și revendicate direct, în baza acestui temei legal.

Ordonanța de urgență a Guvernului 43/2007 privind introducerea deliberate în mediu și pe piața a organismelor modificate genetic conține prevederi asupra participării și informării publicului, în art.6 alin.(4) și art.17.

Legislația prevede ca ANPM are următoarele atribuții:

- consultă și informează publicul în procesul decizional, cu respectarea legislației privind accesul publicului la informații privind mediul și confidențialitatea;
- informează autoritățile implicate și publicul despre revizuirea, suspendarea sau retragerea autorizației/acordului, despre eventualele accidente;

Procedura de autorizare a activităților de utilizare a microorganismelor modificate genetic în condiții de izolare este publică. În termen de 10 zile de la data acceptării notificării, autoritatea competentă o publică pe pagina de internet. Propunerile și comentariile publicului se transmit autorității competente în termen de 30 de zile de la data afișării notificării.

Pentru utilizarea în condiții de izolare clasele 3 și 4, după caz, autoritatea competentă organizează dezbateri publice care sunt suportate de notificator. În urma dezbaterii publice, autoritatea competentă întocmește un raport care este transmis autorităților implicate în procedura de notificare.

Informațiile privind OMG sunt informații privind mediul și sunt puse la dispoziția publicului potrivit HG 878/2005. (1) În cazurile în care informațiile din notificare vin în contradicție cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, trebuie furnizate elemente justificative.

Nu pot fi considerate informații confidențiale:

- a) caracteristicile generale ale microorganismului modificat genetic;
- b) denumirea și sediul firmei;
- c) locația incintei și scopul utilizării;
- d) clasa utilizării în condiții de izolare și măsurile de biosecuritate;
- e) evaluarea riscului;
- f) planul de urgență.

34. Descrieți orice obstacole întâlnite în punerea în aplicare a articolului 6 bis și anexa I bis.

35. Furnizați informații suplimentare cu privire la aplicarea practică a dispozițiilor privind participarea publicului la luarea deciziilor privind diseminarea deliberată în mediu și introducerea pe piață a organismelor modificate genetic, potrivit articolul 6 bis.

Ordinul nr. 1205/2009 pentru realizarea și funcționarea Registrului național privind locațiile introducerii în mediu a organismelor modificate genetic, asigură informarea publicului într-o manieră organizată. Astfel, registrul ce reprezintă o bază de date, realizată în format electronic și pe suport hârtie, care asigură evidența anuală a locațiilor OMG, este publicat pe site-ul ANPM.

Informații importante privind monitorizarea locațiilor se găsesc și pe site-urile ONG. Spre exemplu, la Cluj-Napoca a fost înființat Centrul de Informare asupra Organismelor Modificate Genetic – InfOMG. Acesta monitorizează cultivarea OMG în România și distribuția acestora pe piața Românească și în UE, precum și deciziile luate de Guvernul României și structurile UE în domeniu.

36. Adrese de internet relevante pentru implementarea articolului 6 bis.

Ministerul Mediului și Pădurilor

<http://www.mmediu.ro/legislatie/biosecuritate.htm>

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

<http://www.madr.ro/pages/page.php?sub=0121&self=01>

Centrul OMG

<http://www.infomg.ro/web/ro/>

Agenția Națională pentru Protecția Mediului

Registrul

http://www.anpm.ro/registrul_privind_locatiile_pentru_introducerea_deliberata_in_mediu_pentru_testare_a_organismelor_modificate_genetic_in_anul_2009-2008